

پاسخنامه تشریحی

- ۱ - گزینه ۳ مردم معمولاً برای بدست آوردن کالا و خدماتی که قیمت آن‌ها کاهش می‌یابد تقاضای بیشتری از خود نشان می‌دهند و برعکس.
۲ - گزینه ۳

$$۲۰۰۰۰۰۰۰ = ۸۰۰۰۰۰۰ \times \frac{1}{4}$$

تولید ناخالص داخلی = $P \cdot DG = ۲۰ + ۳۵۰ + ۸۰ + ۳۲۰۰ = ۳۶۵۰$

استهلاک سرمایه - تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص داخلی

$$۳۲۰۰۰۰۰ \times \frac{1}{16} = ۲۰۰۰۰۰۰$$

$$۳۶۵۰ - ۲۰۰ = ۳۴۵۰$$

۳ - گزینه ۴

$$\text{مواد غذایی} = ۵۰۰ \times ۳^m = ۱۵۰۰۰$$

$$\text{ماشین آلات} = ۵۰۰۰ \times ۵۰ = ۲۵۰,۰۰۰$$

$$\text{پوشاک} = ۱۵۰۰۰ \times ۵۰۰,۰۰۰ = ۷۵۰۰$$

$$\text{خدمات} = ۷۵۰۰ \times \frac{2}{3} = ۵۰۰۰$$

$$G \cdot D \cdot P = ۱۵۰۰۰ = ۲۵۰,۰۰۰ + ۷۵۰۰ + ۵۰۰۰ = ۲۷۷۵۰۰$$

$$\text{هزینه استهلاک} = ۲۵۰,۰۰۰ \times \frac{1}{25} = ۱۰,۰۰۰$$

$$۲۷۷۵۰۰ - ۱۰,۰۰۰ = ۲۶۷۵۰۰$$

$$\text{تولید خالص سرانه} = \frac{۲۶۷۵۰۰}{50} = ۵۳۵۰$$

- ۴ - گزینه ۳ بهترین روش استفاده از منابع و امکانات آن است که بتوان با استفاده از این منابع، بیشترین میزان تولید را به دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم نمود.
۵ - گزینه ۳ الف) عامل سرمایه، کالاهای سرمایه‌ای اند که در طول زمان با دوام بوده و خدمات حاصله از آن‌ها در جریان تولید مورد استفاده قرار می‌گیرد. انسان برای بهره‌برداری از منابع طبیعی به ابزار و تجهیزات نیازمند است. این ابزار و تجهیزات در واقع حاصل کار گذشته‌ی انسان است.
ب) فعالیت دو گروه تولید کنندگانی که محصولاتشان به صورت مستقیم و غیر مستقیم به مصرف می‌رسد. به نوعی مکمل هم هست.
ج) تولید کنندگان برای تولید محصولات خود، اعم از کالاها یا خدمات مختلف، به ناچار باید مقداری پول هزینه کنند. آن‌ها باید محلی را به عنوان کارگاه، مغازه یا دفتر کار خریداری و اجاره کنند، ماشین آلات و مواد لوازم مورد نیاز دیگر و نیز مقداری مواد اولیه بخرند و تعدادی کارگر و کارمند را نیز به استخدام خود درآورند. مبالغی را که تولید کنندگان برای تولید صرف می‌کنند، هزینه‌های تولید می‌نامند.
د) تولید کنندگان از سرمایه برای فعالیت تولیدی خود استفاده می‌کنند و قیمت سرمایه (سود) را نیز به صاحبان آن می‌پردازند؛ زیرا صاحب سرمایه در مقابل در اختیار قرار دادن سرمایه‌ی خود، توقع دارد در عایدی مؤسسه‌ی تولیدی شریک شود.

۶ - گزینه ۲

الف)

$$۱,۰۰۰ = ۶,۵۰۰ - ۷,۵۰۰ = \text{ارزش افزوده‌ی مرحله‌ی دوم 'نخ'}$$

$$۸,۰۰۰ = ۱۱,۰۰۰ - ۱۹,۰۰۰ = \text{ارزش افزوده‌ی مرحله‌ی چهارم 'پوشاک'}$$

ب) نام دیگر روش "ارزش افزوده"، "روش تولید" می‌باشد.

ج) روشی که در آن کل پولی که از طرف بنگاه‌ها به طرف خانوارها جریان می‌یابد، "روش درآمدی" نامیده می‌شود. روشی که در آن کل پولی که از طرف خانوارها به سمت بنگاه‌ها روانه می‌شود، "روش هزینه‌ای" نامیده می‌شود.

د) حداقل دو روش از سه روش موجود را به کار می‌گیرند و جواب‌ها را باهم مقایسه می‌کنند.

۷ - گزینه ۴

$$\text{میلیون ریال} = ۳۶۰ = ۴۰۰ \times ۹۰۰,۰۰۰ = \text{درآمد}$$

$$\Rightarrow \text{مجموع هزینه‌ها} \left\{ \begin{array}{l} \text{اجاره بها: } ۱۰ \times ۱۲ = ۱۲۰ \text{ میلیون} \\ \text{حقوق کارمندان: } ۱۲ \times ۱۲ \times ۰,۷ = ۱۰۰,۸ \text{ میلیون} \\ \text{خرید مواد اولیه: } ۱۷۸ \text{ میلیون} \\ \text{هزینه استهلاک: } \frac{۲۵}{۱۰۰} \times ۱۰۰,۸ = ۲۵,۲ \text{ میلیون} \\ \hline \text{جمع هزینه‌ها: } ۱۲۰ + ۱۰۰,۸ + ۱۷۸ + ۲۵,۲ = ۴۲۴ \text{ میلیون} \end{array} \right.$$

$$\text{میلیون سود} = ۳۶۰ - ۴۲۴ = -۶۴$$

۶۴ میلیون ریال زیان نتیجه زیان عملکرد این بنگاه است.

۸ - گزینه ۳ انسان به دنبال احساس نیاز تصمیم می‌گیرد که آن نیاز را برطرف سازد و بعد از رفع نیاز، احساس رضایت می‌کند. انسان موجودی کمال‌جو است و به همین دلیل با برآورده شدن پاره‌ای از نیازهایش، احساس بی‌نیازی به او دست نمی‌دهد؛ بلکه نیازهای تازه‌ای در او شکل می‌گیرد. اگر انسان در نیازهای مادی و حیوانی خود متوقف شود، کمال‌جویی به نوعی سیری‌ناپذیری تبدیل می‌شود.

اگر انسان در رفع نیازهای طبیعی خود مراتب نیازها را به خوبی طی نکند (در یک مرتبه متوقف بماند)، به خلق نیازهای کاذب برای خود اقدام می‌کند. پیگیری و زیاده‌روی در رفع نیازهای کاذب موجب توقف و یا انحطاط انسان می‌شود. (ب) شیب منحنی عرضه نشان‌دهنده درجه حساسیت تولیدکننده نسبت به قیمت است. اگر شیب منحنی عرضه تولیدکننده‌ای بیشتر باشد، کشش قیمتی عرضه پایین است.

۹ - گزینه ۲ الف) ارزش مرحله اول امکان‌پذیری تولیدی است ۶۵۰۰ ریال

ارزش افزوده مرحله آخر ۱۶۰۰۰ - ۹۰۰۰ = ۷۰۰۰

(ب) روش تولید یا ارزش افزوده

(ج) ارزش کل تولیدات به سه روش محاسبه می‌شود.

(د) برای جلوگیری از اشتباه حداقل از دو روش استفاده می‌شود.

۱۰ - گزینه ۴ معمولاً مازاد عرضه (کمبود تقاضا) در قیمت‌های بالاتر از تعادل وجود دارد که در این سوال بالاتر از قیمت ۲۵۰ ریال و شامل ردیف‌های ۵، ۶ و ۷ می‌باشد.

۱۱ - گزینه ۴

$$M = TR - TC$$

هزینه ی کل - در آمد کل = سود

۱۲ - گزینه ۲ به کمک حسابداری ملی می‌توان تأثیر بکارگیری سیاست‌های اقتصادی مختلف را بر سطح زندگی مردم و رشد اقتصادی جامعه سنجید و همین دلیل حسابداری ملی دارای اهمیت است.

۱۳ - گزینه ۱ با برآورده شدن پاره‌ای از نیازهایش، احساس بی‌نیازی به او دست نمی‌دهد بلکه نیازهای تازه‌ای در او شکل می‌گیرد.

۱۴ - گزینه ۲

رشد ناشی از تولید ۲۱۰ = ۳۰۰۰ - ۳۲۱۰

رشد ناشی از قیمت ۹۰ = ۳۳۰۰ - ۳۲۱۰

سال	CNP حقیقی	
اول	۳۰۰۰	۳۰۰۰
دوم	۳۲۱۰	۳۳۰۰
سوم	۳۴۲۰	۳۷۵۰

۱۵ - گزینه ۳ هزینه‌ی فرصت بیانگر آن چیزی که از آن صرف نظر کرده‌ایم یعنی میزان محصول گندمی که از آن صرف نظر کرده‌ایم.

۱۶ - گزینه ۳

سال	بر حسب قیمت ثابت	بر حسب قیمت جاری
(اول) (سال پایه)	۳۰۰۰	۳۰۰۰
دوم	۳۳۰۰	۳۲۱۰
سوم	۳۷۵۰	۳۴۲۰

$$۲۱۰ = ۳۲۱۰ - ۳۰۰۰ = \text{رشد تولید}$$

$$۹۰ = ۳۳۰۰ - ۳۲۱۰ = \text{رشد قیمت}$$

۱۷ - گزینه ۲ در بازار زمانی که قیمت از سطح تعادل پایین تر باشد، قیمت از طرف مصرف‌کنندگان افزایش یافته تا به تعادل برسد.

۱۸ - گزینه ۱ در قیمت پائین تر از تعادل (۲۵۰) مازاد تقاضا (کمبود عرضه) وجود دارد. نقطه تعادلی در قیمت ۵۰۰ است که میزان عرضه با میزان تقاضا برابر است یعنی نقطه C مازاد عرضه در قیمت‌های بالاتر از تعادل وجود دارد یعنی قیمت ۸۵۰.

۱۹ - گزینه ۲ الف) به یقین، ملاک بهترین روش استفاده از منابع و امکانات این است که با استفاده از منابع بتوان بیشترین میزان تولید را به دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد.

(ب) تفکر اسلامی، رشد و تعالی فکری و روحی انسان را ارزش می‌داند؛ بدین سبب جامعه‌ی اسلامی باید با صرف امکانات کافی در جهت رشد و تعالی انسان، اسباب پیشرفت او را فراهم سازد. برای تحقق این امر، لازم است سرمایه‌گذاری‌های عظیمی برای تأسیس نهادهای فرهنگی صورت پذیرد.

(ج) اگر جامعه‌ای به دنبال حفظ استقلال سیاسی و فرهنگی خود است، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی متابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند.

(د) نیازهای انسان از طریق مصرف محصولات مختلفی که تولیدکنندگان آن‌ها را تولید و عرضه می‌کنند و دریافت خدمات، برطرف می‌شود.

(ه) در هریک از علوم بشری، دانشمندان با استفاده از ابزارهای خاص و انجام دادن آزمایش‌های مرتبط و مناسب، درباره‌ی موضوعات و مسائل خاصی مطالعه می‌کنند و هریک از علوم، فضایی خاص و متفاوت با سایر علوم دارد.

(د) آنچه که انسان در مقابل پول خریداری می‌کند و به وسیله‌ی آن نیازهایش را برطرف می‌سازد، فقط در اشیای فیزیکی خلاصه نمی‌شود.

۲۰ - گزینه ۱

$$۲۵۵ = ۱۵ + x \Rightarrow \text{تولید ناخالص ملی} = \text{تولید مردم کشور که در داخل کشورند} (X) + \text{تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند}$$

$$\Rightarrow X = ۲۴۰ \Rightarrow \text{تولید مردم کشور که در داخل کشورند}$$

$$(y) \Rightarrow y + ۲۴۰ = ۲۵۰ \Rightarrow y = ۲۵۰ - ۲۴۰ \Rightarrow \text{تولید ناخالص داخلی} = \text{تولید مردم کشور که در داخل کشورند} + \text{تولید خارجیان مقیم کشور}$$

$$\Rightarrow y = ۱۰ \Rightarrow \text{تولید خارجیان مقیم کشور}$$

۲۱ - گزینه ۱ الف) میزان تولید کالا و خدمات در هر جامعه، نشان‌دهنده‌ی قدرت اقتصادی آن جامعه و نیز سطح زندگی مردم آن است.

(ب) درآمد ملی، در برگیرنده‌ی مجموع درآمدهایی است که در طول سال نصیب اعضای جامعه می‌شود. این درآمدها عبارتند از: درآمد حقوق بگیران (دستمزدها)، درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه‌ها)، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکت‌ها و مؤسسه‌ها می‌شود.

(ج) کالاهایی را که تولیدکنندگان، تولید و به بازار عرضه می‌کنند، یا توسط مصرف‌کنندگان خریداری شده و به مصرف می‌رسد (کالاهای نهایی) یا سایر تولیدکنندگان آن‌ها را خریداری می‌کنند و

برای تولید کالاهای دیگر مورد استفاده قرار می‌دهند (کالاهای واسطه‌ای).

(د) تولید ناخالص ملی، عبارت است از ارزش پولی کلیه کالاهای و خدمات نهایی که اعضای یک ملت در طول یک سال تولید کرده‌اند.

(ه) از کل تولید جامعه در طول یک سال باید قسمتی را به هزینه‌های جایگزینی سرمایه‌های فرسوده شده اختصاص دهیم که در اصطلاح اقتصادی به آن، هزینه‌ی استهلاک می‌گویند.

(و) برای محاسبه‌ی ارزش کل تولید کالاهای و خدمات نهایی، می‌توان ارزش افزوده‌ها در هر مرحله از تولید را با هم جمع کرد که این روش، روش تولید نام دارد.

۲۲ - گزینه ۴ الف) نحوه‌ی تصمیم‌گیری و اقدام تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و نیز واکنش آن‌ها نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی شناخته می‌شود.

ب) انگیزه‌ی مصرف‌کنندگان از خرید کالاها، رفع نیاز است.

ج) تجربه نشان می‌دهد که با کاهش قیمت کالا، مقدار خرید آن افزایش می‌یابد.

د) قیمت یک کالا با مقدار خرید آن به وسیله‌ی مصرف‌کنندگان، رابطه‌ی معکوس و با میزان تولید و عرضه‌ی آن از سوی تولیدکنندگان، رابطه‌ی مستقیم دارد.

ه) اگر در بازار، قیمت کالایی در حال افزایش باشد، می‌گوییم به دلیل کمبود یعنی فزونی تقاضا بر عرضه، قیمت به سمت قیمت تعادلی پیش می‌رود.

۲۳ - گزینه ۲

$$4000 \rightarrow 5000 \rightarrow 8000 \rightarrow 16000$$

$$4000 = \text{ارزش افزوده‌ی مرحله‌ی اول}$$

$$16000 - 8000 = 8000 = \text{ارزش افزوده‌ی مرحله‌ی چهارم}$$

ب) نام دیگر روش ارزش افزوده، روش تولید است.

ج) کل پولی که از طرف خانوارها به سمت بنگاه‌ها جریان پیدا می‌کند، به نام روش هزینه‌ای است و کل پولی که از طرف بنگاه‌های اقتصادی به سمت خانوارها جریان می‌یابد، روش درآمدی است.

د) کارشناسان برای جلوگیری از اشتباه، حداقل دو روش را برای محاسبه به کار می‌گیرند و جواب‌ها را مقایسه می‌کنند.

۲۴ - گزینه ۱ الف) فردی که برای ارتقای سطح زندگی خانواده‌اش می‌کوشد، همانند کسی است که در راه خدا جهاد می‌کند، شایسته‌ی تقدیر است. (الکافُّ عَلٰی عِيَالِهٖ، كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ.)

ب) در واقع عاملی که هماهنگی و تعادل را در بازار ایجاد می‌کند قیمت کالا، است نه میزان تولید کالا.

۲۵ - گزینه ۳

$$\text{ارزش خدمات} = \frac{1}{4} \times 44 = 11$$

$$\text{هزینه‌ی استهلاک} = \frac{2}{3} \times 45 = 30$$

$$\text{میلیارد ریال } GNP = 150 + 11 + 45 = 206$$

$$\text{میلیارد ریال } 150 = \text{مجموع ارزش ماشین‌آلات، مواد غذایی و پوشاک}$$

$$\text{میلیارد ریال } NNP = 206 - 30 = 176$$

$$\text{ب) } NDP = 205 - 30 = 175$$

$$\text{سرانه} = \frac{NDP}{\text{جمعیت}} = \frac{\text{میلیارد } 175}{\text{میلیون } 35} = 5$$

$$\text{ج) } GDP = 150 + 44 + 11 = 205 \text{ میلیارد ریال}$$

۲۶ - گزینه ۴

$$5360 - 4500 = 860 \rightarrow \text{افزایش مقدار تولید در سال دوم}$$

$$7820 - 4500 = 3320 \rightarrow \text{افزایش مقدار تولید در سال سوم}$$

$$5750 - 5360 = 390 \rightarrow \text{تورم (افزایش قیمت‌ها در سال دوم)}$$

$$8240 - 7820 = 420 \rightarrow \text{تورم (افزایش قیمت‌ها در سال سوم)}$$

۲۷ - گزینه ۲ قسمت الف در گزینه‌ی (۲) نادرست است.

ملاک بهتر بودن ← بیشترین میزان تولید ← رسیدن به سطح بالاتری از رفاه

۲۸ - گزینه ۲ الف) نحوه‌ی تصمیم‌گیری و اقدام تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و نیز واکنش آن‌ها نسبت به تغییرات وضعیت اقتصادی، «رفتار اقتصادی» نام دارد.

ب) تصمیم مصرف‌کنندگان در مورد خرید کالا تحت تأثیر عواملی مانند قیمت کالا، درآمد، سلیقه‌ی خودشان و قیمت سایر کالاها است.

ج) با افزایش قیمت کالا، میزان مصرف آن توسط مصرف‌کنندگان کاهش می‌یابد.

۲۹ - گزینه ۴ الف) آمارهای اقتصادی در سطوح چهارگانه زیر ارائه می‌شود.

۱ - خرد (سطح خانوار با شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی)

۲ - شهری

۳ - منطقه‌ای

۴ - کلان (ملی و بین‌المللی)

«ب» و «ج» از شروط محاسبه تولیدات در تولید کل:

۱ - از بازار عبور کند؛ یعنی تولیدکننده آنها را در مقابل دریافت پول به مصرف‌کننده تحویل دهد. پس اگر فردی به کاشت سبزیجات در منزل برای مصرف خانگی بپردازد، در تولید کل محاسبه نمی‌شود.

۲ - فعالیت‌هایی که به تولید کالا یا خدمات «نهایی» منتهی شود، از آنجا که ارزش کالاهای واسطه‌ای در درون کالاهای نهایی است، در محاسبه تولید کل از محاسبه آن صرف نظر می‌شود.

۳۰ - گزینه ۳ ب و ج) مربوط به تولید ناخالص و خالص داخلی است، بهتر است ابتدا آن حل شود.

پاسخ قسمت (ج) $\rightarrow 205 = 150 + 44 + \left(\frac{1}{4} \times 44\right)$ = تولید ناخالص داخلی

$175 = 205 - \left(\frac{2}{3} \times 45\right)$ = تولید خالص داخلی

پاسخ قسمت (ب) $\rightarrow 5 = 175 \div 35$ = تولید خالص داخلی سرانه

برای حل قسمت (الف)، می توانیم تولید خالص داخلی را به تولید خالص ملی تبدیل کنیم؛

$$175 - 44 + 45 = 176$$

مردم خارج نشین + خارجی های مقیم کشور - تولید خالص داخلی = تولید خالص ملی

abadgaran.edu.ir